

XXXIV.

Forflag til Lov

indeholdende

Tillæg til Lov af 8de Marts 1856 angaaende Oprettelsen af en Veterinær- og Landbohøjskole.

(Forelagt i Folkethinget den 1ste December 1875 af Indenrigsminister Scheel.)

Foruden de i Genhold til Lov af 8de Marts 1856 § 8 og Lov Nr. 62 af 1ste April 1871 § 2 ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole ansatte 9 faste Lærere ansættes endvidere fra den 1ste April 1876 ved Højskolen en fast Lærer i Fysik med Løn efter følgende Lovbestemmelse.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforflag.

Da Planen for den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole for omtrent 20 Aar siden blev lagt, vare Alle enige i, at Undervisningen af de unge Landmænd fornemmelig burde gaa ud paa at bibringe disse Indsigt i, hvorledes de almindelige Naturlove gjøre sig gjældende i de Ytringer af det organiske Liv, som især frembyde sig for Landmanden, og igjennem Kundskab til disse Naturloves Virksomhed at give Landmanden Blik paa, hvorledes han bør benytte den til at give sin Bedrift den hensigtsmæssigste Form og Udvikling. Dengang var det navnlig Kemien, hvis Udvikling havde tilbraget sig almindelig Opmærksomhed i denne Henseende, og af hvis Anvendelse paa det praktiske Agerbrug man ventede sig det største Udbytte. Overvejsningen herom styldes det, at Højskolen blev fortrinligt udrustet med Hensyn til Undervisningen i denne Videnskab, og at den i Undervisningsplanen for de Landbrugsstuderende blev optaget som et af Hovedfagene, hvilket har havt særdeles heldige Følger for denne Undervisning. Fysikken havde dengang endnu ikke udviklet sig i de specielle Retninger, som kunde fremkalde Forvisning om, at den vilde komme til at faa en lignende Betydning for det praktiske Landbrug. Den blev derfor betragtet som Hjelpevidenskab, og i Undervisningsplanen fremtraadte den som et forberedende Fag for det egentlige Studium af Landbruget. I de siden forløbne Aar har dette Forhold imidlertid forandret sig betydeligt. Fysikken har optaget til Behandling en Række Pro-

blemer, hvis Løsning er af største Betydning for Læren om Livsytringerne saavel hos Dyrene som hos Planterne, og den fremskridende Udvikling af Agerbruget tvinger Landbrugsvidenskaben til i stedse voksende Omfang at tage sin Tilflugt til og søge sine Hjælpenidler hos snart den mekaniske, snart den kemiske Fysik. Denne nye Retning har ogsaa gjort sig gjældende hos os og har navnlig for Højskolen havt Betydning derved, at den Lærer, som ved Højskolen har meddelt Undervisning i Fysik, mere og mere er bleven opfordret til at ofre sine Kræfter paa Løsningen af de Opgaver i Fysikken, der fornemmelig interessere det danske Agerbrug. Herved er opstaaet en Række af Arbejder, hvis Betydning turde være almindelig anerkjendt i Landet, og som navnlig have bestaaet i meteorologiske Sagttagelser, forskellige Kognings- og Opvarmningsforsøg, og endelig den ifølge særlig Bevilling paa Finantsloven iaar begyndte Undersøgelse angaaende de bedste Midler til Opbevaring af Æs, en Undersøgelse, som allerede har ledet til Resultater af praktisk Betydning, og som stiller et saa vigtigt Udbytte for vort Meieriweesen i Udseende, at den formentlig ikke alene bør forfættedes, men tillige udvides, og derhos fremmes med saadan Kraft, at dens Frugt snarest muligt kan komme Landet til Gode. Det vil imidlertid ikke være den Lærer, som leder disse Forsøg, muligt at anvende al den Tid, som er nødvendig, naar dette skal udføres, medmindre der foretages en Forandring i hans Stilling ved Højskolen. Han er nu